

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Balanç de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa

23 de gener de 2015 – 9 de maig de 2016

Generalitat de Catalunya
Departament d'Afers i Relacions
Institucionals i Exteriors i Transparència
**Secretaria d'Afers Exteriors
i de la Unió Europea**

Abril 2016

Índex

1. Acte de traspàs de la presidència llombarda a Catalunya	3
2. Eix central de la presidència catalana: les TIC i la innovació	4
3. Objectius temàtics	8
3.1 Economia	8
3.1.1 Diàleg sobre clústers	9
3.1.2 Reindustrialització	10
3.1.3 Indústria del disseny	10
3.2 Medi ambient	11
3.3 Cultura	12
4. Objectius de projecció internacional: missió institucional, tècnica i empresarial dels Quatre Motors per a Europa a Xile	14
4.1 Part institucional	15
4.2 Part empresarial	16
5. Reunions del Comitè de Coordinació	17
6. Acte de traspàs de la presidència a Alvèrnia-Roine-Alps	17

1. Acte de traspàs de la presidència llombarda a Catalunya

El passat 23 de gener de 2015 Catalunya va rebre de Llombardia el relleu de la presidència dels Quatre Motors per a Europa en una reunió que va tenir lloc a Milà i que va comptar amb la presència de l'aleshores conseller de la Presidència del Govern, Hble. Sr. Francesc Homs, acompanyat del secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea, Sr. Roger Albinyana. Els altres territoris de la xarxa van estar-hi representats pel subsecretari del president de Llombardia per a les Relacions amb el Consell Regional i per als Quatre Motors per a Europa, Sr. Ugo Parolo, el vicepresident de Roine-Alps, responsable dels Afers Europeus i Internacionals, Excm. Sr. Bernard Soulage, i la consellera d'Estat i Participació Ciutadana del Ministeri d'Estat de Baden-Württemberg, Excma. Sra. Gisela Erler.

Francesc Homs, Roger Albinyana i
Francesca Guardiola

En aquella trobada a Milà, el conseller Homs va admetre que Catalunya assumia la presidència amb la convicció que la crisi econòmica, de la qual ens allunyàvem lentament, obligava a repensar el model econòmic i social dels nostres territoris, i va exposar el fort compromís a avançar cap a un nou model econòmic basat en la innovació, la intel·ligència i la sostenibilitat. En aquest sentit, el conseller va anunciar la voluntat d'impulsar accions que permetessin crear una

plataforma per a debatre i intercanviar propostes i experiències innovadores i sostenibles que ajudin els nostres territoris a ser capdavaners a Europa.

Des del convenciment que les tecnologies de la informació i de la comunicació són - i estan destinades a ser encara més- el motor de progrés que ha de canviar la nostra manera d'entendre el món i crear oportunitats laborals qualificades i amb valor afegit, les TIC van esdevenir el fil conductor de la presidència catalana. Així mateix, la innovació centrada principalment en el sector industrial i manufacturer també es va convertir en una prioritat cabdal.

D'altra banda, el programa de la presidència catalana també preveia tot un seguit d'objectius temàtics prioritaris, des de la ferma convicció que la nostra cooperació ha de contribuir al creixement econòmic i al benestar dels nostres territoris des d'una perspectiva multisectorial.

Finalment, i en el marc de la projecció internacional de la xarxa, el conseller va anunciar que la missió institucional, tècnica i empresarial anual tindria com a destí Xile i estaria centrada en la temàtica de la gestió intel·ligent de les ciutats.

En ocasió de l'acte els representants institucionals van signar una Declaració conjunta en la qual es comprometien a donar suport activament al paper dels governs regionals en termes d'implementació d'estratègies de la Unió Europea (UE) i d'internacionalització dels seus respectius territoris.

2. Eix central de la presidència: les TIC i la innovació

Les TIC i la innovació manufacturera són dos dels sectors que millor han reaccionat davant la crisi econòmica, ja que han sabut reduir els efectes negatius provocats pel canvi de cicle econòmic i han trobat una fórmula que s'ha demostrat vàlida per a continuar amb el progrés de persones, empreses i el conjunt de l'economia: la millora contínua de la innovació i de la productivitat. Aquestes polítiques són també un repte compartit per tota Europa atès que ha anat perdent la posició de lideratge en àmbits estratègics com el de la mobilitat. Cal treballar conjuntament per a recuperar-la i les solucions *smart* són una oportunitat en aquest sentit. Per aquesta raó, la presidència catalana va fer una aposta clara per tal de refermar el desenvolupament d'aquests sectors com a motor de canvi i de progrés dels nostres territoris, i en el transcurs d'aquests mesos es van dur a terme una sèrie d'activitats que van girar entorn d'aquests àmbits:

i. 6 de març de 2015: Reunió amb els representants del sector TIC dels territoris dels Quatre Motors per a Europa al *Barcelona Supercomputing Center*

Les representacions del sector TIC dels 4ME al BSC

El 6 de març de 2015 va tenir lloc al *Barcelona Supercomputing Center* (BSC) una reunió amb les representacions del sector TIC dels territoris que configuren els Quatre Motors per a Europa.

Durant la jornada, el director associat del BSC, Sr. Francesc Subirada, els va presentar aquesta instal·lació científica i centre de recerca que compta amb un dels superordinadors més potents d'Europa, el *Mare Nostrum*.

Posteriorment va tenir lloc una xerrada sobre els sistemes de recerca i innovació als Estats Units i Europa, a càrrec del director adjunt de la Fundació i2cat, Dr. Artur Serra.

Seguidament, el director general de Telecomunicacions i Societat de la Informació del Govern de Catalunya, Sr. Jordi Puigneró, va presentar l'estratègia *SmartCAT* de la Generalitat de Catalunya, aprovada el novembre de 2014. Planteja com a objectiu convertir Catalunya en una *smart region* de referència internacional, que aprofiti l'ús de la tecnologia i la informació digital per tal d'innovar en els serveis públics, impulsar el creixement econòmic i promoure una societat més intel·ligent, sostenible i integradora. Aquesta estratègia dóna resposta als objectius i a les polítiques establerts per l'Agenda digital per a Catalunya (idigital) i l'estratègia RIS3CAT, de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya RIS3CAT. Puigneró va subratllar la importància de disposar d'una estratègia per tal de no tenir *smart cities* aïllades, i va celebrar el fet que les TIC hagin esdevingut l'eix central de la presidència catalana.

Finalment, les representacions TIC dels territoris de la xarxa van mantenir una reunió de caràcter tècnic, en la qual cada participant va presentar les seves estratègies regionals i van intentar trobar punts en comú que permetin dur a terme possibles projectes de col·laboració.

ii. 15 d'abril de 2015: *Workshop* per a presentar l'estratègia *SmartCAT* del Govern de Catalunya a la seu de la Delegació del Govern de Catalunya davant la UE

El 15 d'abril de 2015 va tenir lloc un *workshop* per a presentar l'estratègia *SmartCAT* del Govern de Catalunya a la seu de la Delegació del Govern de Catalunya davant la UE, on van participar importants membres de les institucions europees i de l'entorn TIC europeu. La jornada va servir per a contextualitzar aquesta estratègia en la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa, que va voler posicionar a Europa el concepte de *smart region* amb l'objectiu de construir una visió comuna d'una Europa intel·ligent.

Jordi Puigneró, Amadeu Altafaj i Markkula

L'acte va estar conduït pel representant permanent del Govern de Catalunya davant la UE, Sr. Amadeu Altafaj, que va remarcar l'aposta de les institucions europees per a estendre el concepte de *smart region* a tota Europa i establir sinergies i ponts de col·laboració entre les regions punteres en aquest àmbit que permetin desplegar polítiques *smart* a escala europea. El secretari d'Empresa i Competitivitat del Departament d'Empresa i Ocupació del Govern, Sr. Pere Torres, i el director general de Telecomunicacions i Societat de la Informació, Sr. Jordi Puigneró, van presentar l'estratègia *SmartCAT*.

L'esdeveniment també va comptar amb la participació destacada del president del Comitè de les Regions, el finlandès Excm. Sr. Markku Markkula, que va emfatitzar que la UE necessita regions pioneres, i Catalunya ha demostrat que pot ser-ho i tenir un rol clau. També va afirmar que l'especialització és una oportunitat per a transformar l'agenda econòmica europea, i espera que moltes regions s'afegeixin a Catalunya i proposin estratègies transversals d'especialització. Markkula va finalitzar el seu discurs remarcant que "necessitem regions i ciutats pioneres, que siguin innovadores en aquest àmbit i ens permetin crear un model estable."

iii. 18 de maig de 2015: Missió institucional i d'empreses d'alt rendiment a Stuttgart, Amberg i Berlín

La jornada que va tenir lloc a Brussel·les el passat 15 d'abril, en la qual es va presentar l'estratègia *SmartCAT*, va propiciar que el passat mes de maig una delegació, encapçalada per l'aleshores secretari d'Empresa i Ocupació, Sr. Pere Torres, visités Baden-Württemberg amb l'objectiu de conèixer les últimes tendències en tecnologies intel·ligents aplicades a la indústria 4.0 i a les estratègies de desenvolupament urbà a les regions intel·ligents.

El programa va incloure visites a diverses empreses i centres tecnològics que destaquen per la seva tecnologia puntera. D'altra banda, la delegació catalana va tenir l'oportunitat de trobar-se amb representants del Ministeri de Finances i Economia de Baden-Württemberg i també amb responsables de l'Aliança 4.0, del clúster de tècniques de microsistemes i del grup econòmic dels Quatre Motors per a Europa. Aquesta missió va permetre conèixer les polítiques i els projectes de Baden-Württemberg pel que fa al concepte de *smart industry* i aplicar-ho, així, dins l'estratègia *SmartCAT*.

iv. 10 de juny de 2015: Acte central institucional de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa

Peter Friedrich, Roger Albinyana, Bernard Soulage, Hugo Parolo

El recinte modernista de Sant Pau a Barcelona va ser l'escenari de l'acte central institucional de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa, el 10 de juny de 2015. L'acte va comptar amb la participació de l'aleshores secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea, Sr. Roger Albinyana, del secretari d'Empresa i Competitivitat del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat, Sr. Pere Torres, del subsecretari del president de Llombardia per a les Relacions amb el Consell Regional i per als Quatre Motors per a Europa, Sr. Ugo Parolo, del ministre d'Afers Federals, Europeus i Internacionals de Baden-Württemberg, Sr. Peter Friedrich, i del vicepresident de Roine-Alps, delegat als Afers Europeus i Internacionals, Excm. Sr. Bernard Soulage.

El secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea va destacar que aquesta iniciativa ja va ser en els seus inicis un projecte pioner, que sempre ha apostat per projectes innovadors i que ha acabat esdevenint un referent en el si de la UE. Albinyana va recordar l'estreta participació de Catalunya en la xarxa i en el procés de construcció europea, i va afirmar que Catalunya manté el seu compromís amb una Europea forta i connectada. El secretari va afegir que a Catalunya creiem en una Europa que fa de la pluralitat i de la diversitat la seva fortalesa.

Per la seva banda, l'aleshores secretari d'Empresa i Competitivitat, Sr. Pere Torres, va pronunciar la conferència "L'horitzó de la transformació digital de Catalunya", en què va destacar l'aposta de Catalunya per les polítiques d'innovació a través de diferents accions, com ara el desplegament de les estratègies d'especialització intel·ligent *SmartCAT* i *RIS3CAT*, i el suport a la convergència entre els sectors industrials i de les TIC.

L'acte també va comptar amb les intervencions de les representacions institucionals de la resta de territoris dels Quatre Motors per a Europa, que van presentar les darreres propostes per a potenciar la innovació i l'especialització intel·ligent, així com altres projectes clau per al creixement. Els tres representants institucionals van agrair a Catalunya la proposta de centrar la presidència en la innovació i les TIC. També van destacar que les experiències d'intercanvi viscudes al llarg d'aquests mesos seran molt útils per a cooperar en el marc de les darreres polítiques d'innovació proposades per les institucions europees, així com els diferents programes de fons europeus per al període 2014 - 2020.

Al final de l'acte es va signar una Declaració conjunta a càrrec dels representants institucionals de la xarxa en què es refermava el seu compromís amb el desenvolupament del sector TIC com a motor de canvi, i la voluntat de continuar donant suport a l'Agenda digital europea i treballar conjuntament per al desenvolupament de les estratègies intel·ligents.

v. 13 d'octubre de 2015: *Smart Regions through Digitalisation. Four Motors for Europe – Open Days Side Event*

L'acte, organitzat a Brussel·les pels Quatre Motors per a Europa en el marc dels *Open Days* anuals de les institucions europees, va permetre al Govern de Catalunya refermar davant del comissari europeu d'Economia i Societat Digital, Sr. Günther Oettinger, la seva aposta per les TIC i la innovació, i presentar bones pràctiques en l'aplicació innovadora de les TIC a la UE per part dels territoris que integren la xarxa.

En la seva intervenció, Oettinger va destacar que la UE ha de seguir apostant per la digitalització, i va insistir en la necessitat d'implementar una estratègia europea, el mercat únic digital, per tal d'uniformitzar les 28 legislacions existents. El comissari va afirmar que vivim una veritable revolució digital, que marcarà el futur i, en aquest sentit, l'experiència dels Quatre Motors per a Europa és un model compartit que permet avançar de forma més ràpida per a guanyar aquesta cursa de la digitalització.

Guido Rebstock, Bernard Soulage,
Günther Oettinger, Roger Albinyana

L'aleshores secretari d'Afers Exteriors i de la UE, Sr. Roger Albinyana, va presentar la presidència catalana dels Quatre Motors i va subratllar que el Govern va voler centrar la presidència en l'àmbit de les TIC, atès que aquestes estan fortament lligades a prioritats polítiques clau, com ara l'ocupació i l'ensenyament; tot plegat alineat amb les prioritats de la Comissió Europea, que aposten per l'especialització intel·ligent.

El director general Sr. Jordi Puigneró va exposar el projecte *mSchools*, impulsat per *Mobile World Capital Barcelona*, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i *Groupe Speciale Mobile Association* (GSMA). El programa *mSchools* és pioner en l'àmbit educatiu. Està destinat a què l'alumnat de secundària de Catalunya treballi a l'aula amb tecnologia mòbil, a través de la creació i l'ús de solucions mòbils. Puigneró va subratllar que "si no preparem els nostres nens a ser digitals, no assolirem l'èxit en un món cada cop més digitalitzat: a Catalunya fa un parell d'anys que hem començat i el projecte *mSchools* n'és exemple".

El vicepresident de Rhône-Alpes, delegat als Afers Europeus i Internacionals, Excm. Sr. Bernard Soulage, va remarcar la importància de l'accés a les dades en l'economia digital i va posar en valor el poder que representen. El director general del Ministeri d'Economia i Finances de Baden-Württemberg, Sr. Guido Rebstock, va presentar el cas de la integració de la indústria 4.0 en el món digital al seu territori. Va explicar que el seu model es basa en el treball conjunt per a posar en comú les experiències de tots els actors i garantir la transició a la indústria digital. Finalment, la representant de Llombardia, Sra. Anna Bazza, va presentar el cas d'un projecte que la Regió ha implementat els darrers mesos; consisteix en un sistema de seguretat digital de prevenció i emergències, preparat per a ser utilitzat en grans esdeveniments, com l'Exposició Universal de Milà.

3. Objectius temàtics

3.1 Economia

El desenvolupament de l'economia productiva és un factor fonamental i un dels principals senyals d'identificació dels Quatre Motors per a Europa. Per aquest motiu el grup d'Economia ha procurat sempre comparar i harmonitzar polítiques, a més d'integrar altres territoris afins en els seus treballs de cooperació. Al llarg de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa van tenir lloc diverses reunions d'aquest grup, que tot seguit s'esmenten.

i. 9 de juny de 2015: Reunió del grup d'Economia

L'objectiu d'aquesta reunió va ser preparar la missió institucional, tècnica i empresarial dels Quatre Motors per a Europa a Xile.

ii. 7 i 8 d'octubre de 2015: Reunió del grup d'Economia a l'Ajuntament de Constança

Coincidint amb el 600è aniversari del Concili de Constança, que va reunificar l'Església, Baden-Württemberg va organitzar aquesta edició del grup d'Economia en aquesta ciutat.

Després d'un repàs de la conjuntura econòmica de cadascun dels territoris dels motors, es va passar revista a les darreres activitats del Diàleg sobre clústers i a les noves propostes, que s'expliquen en el paràgraf específic sobre el tema. També es va informar sobre les activitats i propostes del Diàleg sobre mobilitat elèctrica.

Elena Antonijuan, Francesca De Candido, Elisabetta Schena, Ramon Pinós, Marie-Andrée Bernard, David Rosser, Michael Gerner, Alberto Pezzi, Teresa Puerta, Nadia, Scheglow, Hanna Müller

El Grup va aprofundir en la temàtica de la promoció de les polítiques d'innovació en el sector industrial, concretament en la indústria 4.0. Respecte a la iniciativa proposada per Catalunya d'establir un Premi Indústria 4.0, es va acordar que els Quatre Motors recollissin detalls, dades de possibles organitzadors a cada territori i problemàtiques del concepte. Per la seva banda, Roine-Alps va proposar la participació dels Quatre Motors en una conferència sobre indústria 4.0 que tindrà lloc a Lió l'abril del 2016.

També es va discutir la participació dels diversos territoris dels Quatre Motors per a Europa i Associats (4ME&A) en xarxes europees més amples, com la Iniciativa *Vanguard* o la *Hyer* en el camp de la mobilitat elèctrica. A iniciativa de Baden-Württemberg es va acordar incloure aquest tema en una futura reunió de ministres responsables de l'economia productiva dels 4ME&A a organitzar properament, el 2016 o 2017, a Llombardia o Roine-Alps.

Catalunya va proposar la participació dels 4ME&A en el Saló Internacional de la Logística (SIL) a Barcelona i va oferir un espai gratuït per a instal·lar-hi un estand. Els membres del grup es van comprometre a consultar a llurs territoris respectius l'interès que aquesta proposta pot suscitar i a donar a Catalunya una resposta com més aviat millor.

A més, els/les participants van mostrar interès per la proposta de Roine-Alps de prendre part en el programa *INTERREG Europe*, que es llançarà el 2016.

3.1.1 Diàleg sobre Clústers

i. 4 i 5 de juny de 2015: Trobada del grup *Cluster Dialogue* dels Quatre Motors per a Europa

El 4 i 5 de juny va tenir lloc a Barcelona la VII edició del *Cluster Dialogue* dels Quatre Motors per Europa, grup de treball dins del grup d'Economia. Aquesta trobada es va centrar en compartir les diferents tendències i els desenvolupaments en les polítiques de clústers a les regions dels Quatre Motors i va comptar també amb la presència de Gal·les i d'un representant del Quebec.

En primer lloc, i en línia amb un dels principals objectius del grup, les regions van intercanviar les últimes novetats en les seves polítiques de clústers. Les regions, que comparteixen un alt nivell de maduresa i de sofisticació en les polítiques de clústers, van destacar la importància creixent dels vincles intersectorials i el sorgiment de noves indústries, així com la rellevància del rol dels clústers en les estratègies d'especialització intel·ligent (RIS3).

Anna Vilaplana, David Rosser, Michael Gerner, Edith Köchel, Francesca de Candido, Sabrina Bolzoni, Christine Picard, Emma Vendrell, Marta Marsé, Gerd Meier zu Köcker, Alberto Pezzi

Un altre pilar de debat va ser la recerca de noves àrees de col·laboració entre les diferents regions, tant a nivell de política de clústers com a nivell de les organitzacions clúster.

En termes de polítiques, les regions van presentar i debatre la interrelació entre els clústers presents al territori i les respectives estratègies RIS.

En l'àmbit de reforçar la cooperació entre clústers que sigui conduent a projectes de col·laboració específics, es va dur a terme una sessió per a identificar àmbits temàtics comuns amb suficient massa crítica al grup. Fruit dels intercanvis d'idees en la reunió, s'està treballant per a facilitar l'impuls d'un projecte europeu que serà liderat pels clústers respectius.

El segon dia es va dedicar íntegrament a dur a terme una sessió d'aprenentatge mutu basada en una metodologia desenvolupada per Baden-Württemberg i que essencialment consisteix en la recollida de dades, l'anàlisi d'aquestes i llur comparació posterior. L'exercici és de gran utilitat, ja que posa de manifest els avantatges competitius de cada regió, així com les seves principals àrees de millora, i genera un espai de diàleg obert per a l'aprenentatge de manera estructurada.

ii. 9 i 10 de març de 2016: VIII edició de la trobada del *Cluster Dialogue* dels Quatre Motors per a Europa

Els darrers 9 i 10 de març de 2016 va tenir lloc la VIII edició del *Cluster Dialogue* dels Quatre Motors per Europa. La reunió va tractar concretament els temes principals següents:

- Presentació de les novetats en política de clústers: Alvèrnia-Roina-Alps va destacar el procés de fusió de les dues regions, i es va centrar a presentar la política de clústers existent a la Regió d'Alvèrnia. Per part de Llombardia es va destacar la fase actual del seu programa de suport als 9 clústers tecnològics seleccionats. Baden-Württemberg va anunciar el VII fòrum de clústers, que tindrà lloc el 15 de juny, a Stuttgart. Gal·les va proporcionar novetats en els diferents àmbits als quals donen suport, tot i que la seva política de clústers no té un enfocament formal en l'actualitat. Catalunya va presentar l'estratègia en política de clústers

per al 2016 i va anunciar els 10 nous clústers recentment incorporats al programa *Catalunya clústers*.

- Pla d'acció i matriu de clústers: es va acordar actualitzar el document 'Matriu de clústers', que recull la informació essencial sobre els clústers dels diversos territoris, per a facilitar la col·laboració i impulsar projectes concrets.
- Baden-Württemberg va comunicar l'estat del projecte *DiGiMed* (INNOSUP-1-2016), que s'està impulsant des del *Cluster Dialogue*, amb participació de clústers dels Quatre Motors, fruit del treball impulsat a Barcelona en la generació d'oportunitats concretes de col·laboració.

D'altra banda, es van dur a terme una sessió de coordinació amb el grup de Mobilitat, i una sessió d'intercanvi de coneixement en matèria de finançament d'organitzacions clúster, que va comptar amb la participació del clúster *Plastipolis*, de Roine-Alps.

3.1.2 Reindustrialització

i. 22 d'abril de 2015: Jornada "El futur de la indústria a Europa. Indústria 4.0"

Jornada organitzada amb la col·laboració del Ministeri de Finances i Economia de Baden-Württemberg i el Departament d'Empresa i Ocupació-ACCIÓ de la Generalitat de Catalunya. En el marc de la jornada es va presentar oficialment el Programa d'innovació internacional i la missió tecnològica 'Indústria 4.0' dels Quatre Motors per a Europa.

3.1.3. Indústria del disseny

i. 13 d'abril de 2016: Catalunya participa en la *Milano Design Week 2016* amb 6 projectes innovadors de l'àmbit del disseny

Catalunya va participar en la *Milano Design Week 2016* amb 6 projectes innovadors de l'àmbit del disseny. L'Escola Universitària de Barcelona de Disseny i Enginyeria ELISAVA i el Departament d'Empresa i Coneixement -a través d'ACCIÓ, i el Consorci de Comerç, Artesania i Moda (CCAM)- van seleccionar 6 projectes originals i inèdits de dissenyadors/es per a participar en aquest esdeveniment, junt amb altres joves professionals de les regions dels Quatre Motors, així com d'altres regions europees. Enguany i com a capdavanteres, Catalunya i Llombardia han estat les representants de les regions dels Quatre Motors que han participat en aquest projecte, anomenat *Next Design Innovation*. Aquesta, és una iniciativa de caràcter internacional que persegueix destacar el talent entre professionals amb identitats culturals i procedències diferents.

El secretari d'Empresa i Competitivitat, Sr. Joan Aregio, va participar en l'acte de presentació d'aquests projectes, que van ser exposats en la cita referent del sector del disseny: *Fuorisalone*, que va tenir lloc del 12 al 17 d'abril a Milà, en el marc de la LV edició de la *Milano Design Week*. En l'acte, el secretari va estar acompanyat del delegat del Govern a Itàlia, Sr. Luca Bellizzi; el conseller d'Economia i Desenvolupament de la Regió de Llombardia, Hble. Sr. Mauro Parolini; el rector del *Politecnico di Milano*, Mgfc. Sr. Giovanni Azzone; i el director científic del *Polifactory* del *Politecnico di Milano*, Sr. Stefano Maffei.

3.2 Medi ambient

El 2015 ha estat testimoni de l'adopció de l'Agenda 2030, l'Acord climàtic de París, el Marc de Sendai per a la reducció del risc de desastres, i l'Agenda d'acció d'Addis Abeba sobre finançament del desenvolupament. Uns fets històrics, que confirmen que els estats i altres actors governamentals, com ara els governs regionals, junt amb la societat civil i el sistema de les Nacions Unides estan llestos per a una transformació ambiciosa que garanteixi la prosperitat de la nostra gent i del planeta. Al llarg de la presidència catalana, els Quatre Motors per a Europa han volgut contribuir en aquestes agendes, i amb una línia continuista han treballat conjuntament en el canvi climàtic i s'han compromès en objectius de reducció d'emissions i adaptació més ambiciosos. També s'han adherit a iniciatives com l'*Under 2 MOU* o el *Regions Adapt*. Han treballat en temes d'economia verda i circular per a transformar llurs economies perquè esdevinguin més eficients en el consum de recursos i més baixes en carboni, i alhora creïn ocupació verda i s'eduqui ambientalment vers la sostenibilitat per a construir unes societats més responsables. A continuació se citen les activitats dutes a terme per aquest grup.

i. 10 d'abril de 2015: Reunió del grup de treball de Medi Ambient dels Quatre Motors per a Europa

Els membres d'aquest grup van acordar continuar amb les prioritats temàtiques del canvi climàtic, l'educació ambiental i l'economia verda. Van acordar dur a terme les activitats següents:

- Suport a la Cimera Mundial del Clima i dels Territoris (Lió, 1 i 2 de juliol), organitzat per Roine-Alps
- Participació en un programa conjunt d'activitats a la COP21 (París, 30 de novembre – 11 de desembre) i suport a les iniciatives *Under 2 MOU* i *Regions Adapt*
- III Jornades Paneuropees d'Educació Ambiental vers la Sostenibilitat (Barcelona, 1 i 2 d'octubre)
- Presentació del projecte *Interreg CIRCULAR REGIO-NET*

ii. 1-2 de juliol de 2015: Cimera Mundial del Clima i dels Territoris (Lió)

La Cimera va reunir els principals actors no estatals (governos regionals i locals, ONG, empreses, sindicats, joves, dones i la comunitat científica) per a fer-ne sentir la veu de cara a la COP21 i posar en relleu la importància d'un enfocament territorial del clima. En el marc de la Cimera va tenir lloc una reunió de ministres de medi ambient dels Quatre Motors per tal d'acordar les activitats conjuntes de preparació a la COP21.

Secretari J. E. Llebot, ministres Frank Untersteller i Claudia Terzi, i vicepresident B. Leclair

iii. 1 i 2 d'octubre de 2015: III Jornades Paneuropees d'Educació Ambiental vers la Sostenibilitat (Barcelona)

Participants a les III Jornades EDS

En aquestes jornades van participar 260 persones, de 24 països diferents, i van tenir lloc en el marc de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa. Aquest fet va permetre organitzar un congrés molt dinàmic, amb *workshops* simultanis, comunicacions orals i un espai per a la promoció d'aliances europees.

A les jornades es van reafirmar molts dels objectius del Manifest per a l'educació ambiental per al desenvolupament sostenible (EADS). S'hi va constatar, també, que els països europeus comparteixen els mateixos valors i necessitats pel que fa a l'EADS, motiu pel qual es considera important promoure una xarxa europea d'EADS.

Les IV Jornades Paneuropees d'Educació Ambiental seran organitzades per Baden-Württemberg i tindran lloc els 22 i 23 de juny del 2016.

iv. 26 d'octubre de 2015: Presentació de l'*Under 2 MOU* (Milà)

Els Quatre Motors per a Europa es van adherir a la iniciativa *Under 2 MOU*, promoguda per Califòrnia i Baden-Württemberg. Catalunya i Baden-Württemberg ho van fer al maig, Roine-Alps al juliol i, finalment, Llombardia a l'octubre. La iniciativa té com a objectiu aplegar els governs regionals més ambiciosos i disposats a comprometre's en la reducció de les emissions, i a impulsar l'acció regional a la COP 21. L'objecte central de l'acord és que els signataris es comprometin a reduir llurs emissions de gasos d'efecte hivernacle del 80 al 95% l'any 2050.

v. Projecte Interreg *CIRCULAR REGIO-NET*

Catalunya ha desenvolupat la idea de projecte *CIRCULAR REGIO-NET*, que té per objectiu promoure l'elaboració i la implementació de plans d'acció d'economia verda i circular a nivell regional. El projecte se centrarà en l'intercanvi d'experiències entre diferents administracions públiques regionals pel que fa a com integrar l'economia verda i circular en diferents sectors econòmics. Amb aquesta finalitat s'ha constituït un consorci, liderat per Llombardia i format per dos membres dels Quatre Motors (Catalunya i Llombardia) i quatre regions més (Valònia, el Nord-Pas de Calais, Gran Londres i Baixa Silèsia).

Aprofitant el marc que oferia el XVIII Fòrum Europeu de l'Ecoinnovació, organitzat per la Comissió Europea a Barcelona amb la participació d'empreses del sector ambiental a nivell internacional, es va organitzar, conjuntament amb ACCIÓ, un esdeveniment d'intermediació (*brokerage event*) el 21 de maig de 2015. El *brokerage event* va reunir empreses del sector ambiental per a facilitar el contacte i coneixement entre empreses d'aquest sector de les quatre regions i explorar estratègies de col·laboració entre elles, tant a nivell del mercat local com a nivell de missions internacionals.

3.3 Cultura

La cultura és el tercer sector de la UE amb més ocupació directa. Les indústries creatives generen més de 7 milions de llocs de treball a la UE i representen un 3,3% del seu mercat laboral. Així doncs, no hi ha dubte que les indústries creatives són un important factor de creixement i ocupació. És per

aquesta raó que el principal objectiu de la presidència catalana en aquest àmbit va ser el de reactivar el grup de Cultura dels Quatre Motors per a Europa, amb l'objectiu d'establir línies de treball i de política cultural comunes, així com explorar vies de col·laboració pel que fa a les indústries audiovisuals i d'entreteniment digital. Amb aquest objectiu, al llarg de la presidència catalana van tenir lloc tot un seguit d'activitats, que s'expliquen a continuació:

i. 24 d'abril de 2015: Primera reunió de coordinació del grup de Cultura, a Bremen en ocasió del Jazzahead Festival

El 24 d'abril de 2015 va tenir lloc, a Bremen (Alemanya), una reunió de treball per a reactivar oficialment el grup de Cultura dels Quatre Motors per Europa. Hi van participar representants de Roine-Alps, Baden-Württemberg i Catalunya. Llombardia va excusar la seva absència per motius de reorganització interna.

La reunió es va dur a terme en el marc del Festival *Jazzahead*, un dels principals mercats de jazz a nivell mundial, en el qual l'Àrea de Mercats de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) participava mitjançant un estand-paraigua per a donar suport i cobertura al conjunt de professionals catalans. Va permetre identificar quins serien els referents a cadascuna de les regions dels Quatre Motors, fixar la proposta catalana d'orientar el treball del grup Cultura cap a les indústries culturals i citar-se per a una futura reunió, més extensa, al uny a Barcelona, en el marc del *Sónar+D*.

Els representants del grup de Cultura van participar conjuntament a la Taula rodona "*4 Motors for Europe, 4 Motors for Jazz?*", en la qual van reflexionar sobre el rol de les regions europees en la cooperació cultural en àmbits com el del jazz.

ii. 18 de juny de 2015: Cimera d'indústries digitals i creatives del grup de Cultura dels Quatre Motors per a Europa en el marc del Sónar+D

Marisol López, Antònia Andúgar, Stephan Schwingeler, Giuseppe Costa, Catherine Cremet-Parella, Oriol Alsina, Anaïs Chasse

El 18 de juny de 2015 va tenir lloc a Barcelona una sessió organitzada per l'Àrea de Mercats de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) amb diferents representants dels departaments de Cultura de les regions que formen part dels Quatre Motors per a Europa. La trobada es va dur a terme en el marc del *Sónar+D*, el congrés internacional que aglutina un conjunt d'activitats amb un eix comú: la relació entre creativitat i tecnologia i la transformació digital de les indústries culturals que això comporta.

Els objectius de la trobada de les representacions dels Quatre Motors per a Europa eren, entre d'altres, millorar i coordinar les polítiques regionals en l'àmbit de l'estratègia de mitjans digitals i interactius, exercir pressió a nivell europeu, compartir bones pràctiques, així com permetre la creació de xarxes de cooperació interregional i de projectes.

Durant la trobada, cada regió havia de fer una presentació sobre quines són les responsabilitats, competències i atribucions a nivell regional que tenen en matèria de cultura.

En la trobada van prendre part: el comissari de l'exposició digital del ZKM de Baden-Württemberg, Sr. Stephan Schwingeler; el subdirector de la Direcció General de Cultura, Identitat i Autonomia de Llombardia, Sr. Giuseppe Costa; la directora de l'Àrea d'Arts Escèniques, Sra. Catherine Cremet-

Parella; i la directora de l'Àrea Digital del Departament de Cultura de Roine-Alps, Sra. Anaïs Chasse. Per part de Catalunya: el director general de Creació i Empreses Culturals, Sr. Jordi Sellas; la directora de l'Àrea de Mercats de l'ICEC, Sra. Antònia Andúgar; i la directora de l'Àrea Digital de l'ICEC, Sra. Marisol López.

iii. 14 – 18 d'octubre de 2015: Fòrum Jazz d'Annecy

Dins la política de cooperació entre els agents culturals dels Quatre Motors impulsada per la presidència catalana, l'ICEC ha volgut participar com a soci d'un projecte finançat per la UE a través del programa Erasmus Plus, junt amb entitats de les altres regions dels Quatre Motors per a Europa: Jazz(S)ra (plataforma del sector del jazz a Roina-Alps); *Jazzverband Baden-Württemberg* (l'associació de clubs de jazz d'aquesta Regió alemanya) i el Festival de Jazz de la ciutat llombarda de Clusone.

La plasmació d'aquest projecte va ser l'organització a la ciutat francesa d'Annecy, entre el 14 i el 18 d'octubre de 2015, de la primera edició del Fòrum Jazz. Durant cinc dies es van donar cita a Annecy artistes emergents i consolidats, estudiants i professionals de la producció, de la difusió i dels mitjans, així com responsables de formació i de xarxes del sector del jazz a França i a les regions integrants dels Quatre Motors per a Europa.

L'Àrea de Mercats de l'ICEC va coordinar la participació catalana al Fòrum, que va comptar amb l'assistència de representants del Festival de Jazz de Terrassa, el Festival de Jazz de Granollers, l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya, i el director de l'Àrea de Música de l'ICEC, així com de la responsable de l'oficina de l'ICEC a París. També hi va ser present el Taller de Músics, amb l'assistència de vuit estudiants i l'actuació del grup Threejay Trio, amb Eva Fernández.

El dissabte 17 pel matí va tenir lloc al Conservatori d'Annecy una reunió de les delegacions de les regions dels Quatre Motors per a Europa (Roine-Alps, Catalunya, Llombardia i Baden-Württemberg) per tal de parlar sobre el futur del fòrum, de com presentar el projecte a la propera convocatòria, quin seria el territori que acolliria el proper fòrum, etc.

4. Objectius de projecció internacional: missió institucional, tècnica i empresarial dels Quatre Motors per a Europa a Xile

En el marc de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa, del 15 al 17 de novembre es va dur a terme la missió institucional, tècnica i empresarial d'aquesta associació de cooperació interregional a Xile. Catalunya va proposar centrar aquesta missió en la temàtica de la gestió intel·ligent de les ciutats (city management), relacionada amb l'eix central de la presidència d'enguany: la innovació manufacturera i les TIC. El principal objectiu de la missió era establir i potenciar les relacions empresarials i institucionals entre els Quatre Motors per a Europa i Xile.

La missió va estar liderada pel Govern de Catalunya i va comptar amb la participació del conseller d'Empresa i Ocupació Hble. Sr. Felip Puig, el conseller de Territori i Sostenibilitat Hble. Sr. Santi Vila, el secretari d'Afers Exteriors i de la Unió Europea Sr. Roger Albinyana i la directora general de Relacions Exteriors Sra. Francesca Guardiola. Per part dels altres territoris dels Quatre Motors per a Europa hi van participar el vicepresident de Roine-Alps, delegat als Afers Europeus i Internacionals, Excm. Sr. Bernard Soulage; el vicepresident de Llombardia, Excm. Sr. Fabrizio Sala; i el director de Polítiques Europees, Afers Internacionals i Protocol del Ministeri d'Estat de Baden-Württemberg, Sr. Werner Schempp.

Més de cinquanta empreses van acompanyar les delegacions institucionals dels Quatre Motors per a establir acords comercials amb companyies i entitats xilenes en els camps de les smart cities, l'energia i l'educació.

4.1 Part Institucional:

i. Trobada amb representants del Ministeri de Relacions Exteriors de Xile

Els representants institucionals dels Quatre Motors per a Europa es van reunir amb dos alts càrrecs del Ministeri de Relacions Exteriors de Xile, el 16 de novembre: el director d'Assumptes Econòmics i Bilaterals de la Direcció General de Relacions Econòmiques Internacionals, Sr. Pablo Urría, i el director d'Energia, Ciència i Tecnologia i Investigació, l'ambaixador Excm. Sr. Gabriel Rodríguez García-Huidobro.

Bernard Soulage, Roger Albinyana,
Franceca Guardiola, Gabriel
Rodríguez, Fabrizio Sala

Durant les reunions, entre altres temes es va tractar la prioritat del Govern xilè pel que fa a polítiques mediambientals i la seva aposta pel creixement blau, basat en diferents àmbits clau dels mars i oceans, com ara la promoció sostenible d'energia. Els representants dels Quatre Motors per a Europa es van interessar també pel paper del Govern en el procés de modernització i obertura econòmica de Xile, especialment cap a la UE, i la recent adhesió de Xile al Tractat transpacífic d'associació (TPP, en la sigla en anglès), així com els acords que el país té amb la resta de països d'Amèrica llatina i les relacions comercials que tenen entre ells. Finalment, també es va tractar l'aposta dels Quatre Motors per a desenvolupar i implementar estratègies d'especialització intel·ligent i, així mateix, una política de clústers dinàmica.

ii. Els Quatre Motors per a Europa i Xile intensifiquen la cooperació empresarial en innovació, clústers i emprenedoria

Luis Felipe Céspedes, Bernard Soulage, Eduardo
Bitrán, Felip Puig, Fabrizio Sala i Werner Schempp

El mateix dilluns 16, el conseller d'Empresa i Ocupació Hble. Sr. Felip Puig, el ministre d'Economia de Xile, Excm. Sr. Luis Felipe Céspedes, els vicepresidents de Roine-Alps i Llombardia i el director general de Baden-Württemberg van signar un acord per a impulsar projectes de cooperació conjunts entre els Quatre Motors per a Europa i la *Corporación de Fomento de la Producción* (CORFO), agència xilena promotora de la innovació i l'emprenedoria del país. L'acord buscava intensificar les relacions comercials entre aquests territoris en els àmbits de la innovació, l'emprenedoria, la formació professional i els clústers. El document proposava accions en el camp de la transferència tecnològica i l'intercanvi d'informació i coneixement, estudiant les oportunitats presents en el camp del finançament de projectes d'R+D+I aplicada i utilitzant conjuntament equips i instal·lacions d'aquests territoris.

Després de la signatura de l'acord, el conseller Puig va afirmar que és un orgull que Xile accepti aquesta col·laboració, per la seva economia, projecció i obertura exterior i la seva posició estratègica.

Per la seva banda, el ministre Céspedes va explicar que Xile ha tingut molt èxit en el seu procés de creixement econòmic sobre la base de la integració comercial amb altres economies i, per aquest motiu, el Govern xilè creu fermament en la importància del comerç internacional, la integració comercial i la col·laboració.

Després de la signatura de l'acord va tenir lloc la sessió plenària de la missió, a càrrec de les representacions institucionals dels Quatre Motors per a Europa, el ministre Céspedes i l'alcaldeessa Il·lma. Sra. Carolina Tohá. L'acte va culminar amb un dinar institucional.

Bernard Soulage, Santi Vila, Carolina Tohá, Felip Puig, Eduardo Bitrán, Fabrizio Sala, Fabrizio Sala, Roger Albinyana, Werner Schempp, Sixta Cambra

iii. Altres reunions dels Quatre Motors per a Europa

En el marc de l'agenda de la missió es va dur a terme una reunió de les representacions institucionals de la xarxa amb la vicerectora de la Pontificia Universidad Catòlica de Xile, Sra. Sol Serrano. La reunió va servir per a conèixer la governança del sistema universitari a Xile i els acords bilaterals existents entre les universitats dels quatre territoris i el centre xilè.

Els representants dels Quatre Motors també van visitar el Museu de la Memòria i dels Drets Humans de Xile, que mostra els fets ocorreguts en aquest país arran del cop d'estat que va patir i els assassinats i desaparicions posteriors.

Finalment, les delegacions institucionals dels Quatre Motors per a Europa van culminar la missió amb una visita a la seu corporativa de l'Autopista Central d'Abertis, que va consistir en una presentació de les seves instal·lacions de control, així com en una explicació del seu funcionament.

4.2 Part empresarial

A nivell empresarial i tècnic, les empreses participants van establir contactes amb els principals agents econòmics xilens i van obtenir una visió molt acurada de les oportunitats de negoci que Xile ofereix.

Pel que fa a les reunions amb empreses i agents econòmics, es van mantenir reunions amb empreses catalanes implantades a Xile, amb agents xilens d'inversió i demanda tecnològica com la Fundación Chile, el Comité de Inversiones Extranjeras, la Corporación de Fomento de la Producción (CORFO) i la patronal Sociedad de Fomento Fabril (SOFOFA). També es va celebrar una reunió amb Ducasse Industrial Europe, empresa xilena amb inversions a Catalunya.

Cal destacar la qualitat dels tallers tècnics sobre els sectors de les smart cities i el medi ambient, així com les sinergies que es van produir en els B2B empresarials organitzats entre les empreses dels Quatre Motors i les xilenes. Convé destacar també les relacions establertes entre les empreses catalanes i les entitats i empreses de Baden-Württemberg, Llombardia i Roine-Alps durant la durada de la missió.

Les 17 empreses catalanes que van participar en la missió van mantenir un total de més de 100 reunions amb empreses i institucions xilenes, i més de 70 contactes addicionals en un format de networking obert. Cal destacar també les sinergies que van sorgir entre les empreses catalanes

participants en la missió i algunes d'aquestes sinergies han portat a col·laboració entre elles. De les reunions i contactes establerts, tenim constància de què n'hi ha 8 que ja estan en vies de col·laboració, i 52 amb altes possibilitats de col·laboració. La valoració global per part de les empreses, tant sobre la missió com l'assistència i acompanyament rebuts, és superior al 3,5 sobre 4.

Adicionalment, es va aprofitar la missió per a tractar amb CORFO temes de col·laboració per a potenciar la innovació entre Catalunya i Xile, com per exemple els dos projectes aprovats que rebran finançament per a la cooperació tecnològica entre empresa catalana i empresa xilena.

5. Reunions del Comitè de Coordinació

27 de març de 2015: I Reunió de coordinació dels 4ME. La reunió va tenir lloc a la seu de la Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea i hi van assistir les tècniques homòlogues d'Exterior de Baden-Württemberg, Llombardia, Roine-Alps i Catalunya. També hi eren presents representants d'ACCIÓ responsables de coorganitzar la missió institucional, tècnica i empresarial de la xarxa a Xile, un representant de la Direcció General de Telecomunicacions i Societat de la Informació, i una representant del Departament de Territori i Sostenibilitat.

18 de març de 2016: II Reunió de coordinació dels 4ME. La reunió va tenir lloc a la seu de Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea, amb la presència de les tècniques dels 4ME. Va servir per a fer un balanç de la presidència catalana, així com per a parlar sobre la presidència d'Alvèrnia-Roine-Alps, que, en la línia del que ha estat l'eix central d'enguany, les TIC, posarà el focus en les dades massives (big data) i llurs implicacions en la societat. La directora de Relacions Exteriors, Sra. Maria Badia, va participar en la reunió.

6. Acte de traspàs de la presidència a Alvèrnia-Roine-Alps

El dilluns 9 de maig de 2016, coincidint amb el Dia d'Europa, tindrà lloc l'acte de traspàs de la presidència catalana dels Quatre Motors per a Europa a Alvèrnia-Roine-Alps, al Palau de la Generalitat de Catalunya.

L'acte comptarà amb la presència del president de la Generalitat de Catalunya, M. Hble. Sr. Carles Puigdemont; el president d'Alvèrnia-Roine-Alps, M. Hble. Sr. Laurent Wauquiez; el president de Llombardia, Roberto Maroni, i el secretari d'Estat del ministeri de Ciència, Recerca i Arts del govern de Baden-Württemberg, Jürgen Walter.

En línia amb el que ha estat el nostre eix central de la presidència, les TIC, la presidència d'Alvèrnia-Roine-Alps posarà el focus en el Big Data i les seves implicacions en la societat. Per aquesta raó, en el marc d'aquest acte tindrà lloc una conferència marc, titulada "Desmaterialitzant Europa" sobre aquest tema, a càrrec del director general de l'empresa Urbiótica, Sr. Antoni Brey.